



Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-813/11-U

Název kontrolované osoby: Základní škola Straškov – Vodochody, okres Litoměřice

Sídlo: 411 84 Straškov – Vodochody 167

IČO: 70 695 351

Identifikátor: 600 081 711

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Alenou Machovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Obec Straškov – Vodochody

Místo inspekční činnosti: 411 84 Straškov – Vodochody 167

Termín inspekční činnosti: 11. – 14. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 4, věta první. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Kontrolované období: školní rok 2010/2011, 2011/2012 do data inspekce.

Aktuální stav školy

Základní škola Straškov – Vodochody, okres Litoměřice má platnou zřizovací listinu a splňuje podmínky pro zařazení do školského rejstříku. V době inspekce se v 11 třídách, (z toho 2 speciálních), vzdělávalo 195 žáků, což představuje přibližně 89% stanovené kapacity školy. Speciální třídy jsou zřízeny pro žáky s mentálním handicapem, kteří jsou vyučováni podle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „ŠVP ZŠS“) s motivačním názvem „Škola pro život“, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“) a podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č. j. 24 035/97-22. Žáci běžných tříd jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“ č. j. 1517/07 (dále „ŠVP ZV“) zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“).

Škola se zapojila do projektu „EU - peníze školám“. V oblasti inovací především rozvojem čtenářské gramotnosti žáků a individualizací výuky cizích jazyků a informatiky. Od poslední inspekce se výrazně zlepšily podmínky pro výuku informačních a komunikačních technologií.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje vzdělání všem přihlášeným dětem, individuálně integruje žáky se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením. O vzdělávací nabídce informuje způsobem dostupným všem uchazečům a pro zákonné zástupce budoucích žáků pořádá ve spolupráci s mateřskými školami ze spádových obcí informativní schůzku. Při zařazování žáků do speciálních tříd vydává ředitelka školy rozhodnutí, která však neobsahují veškeré náležitosti. Chybějí především žádosti rodičů o přearování jejich dítěte do jiného vzdělávacího programu, jejich souhlas a průkazné poučení, co změna vzdělávacího programu pro žáka znamená, čímž bylo porušeno ustanovení § 49 odst. 2 školského zákona. Ve speciální třídě jsou rovněž vzděláváni žáci s lehkým mentálním postižením, pro které nebyl na základě doporučení poradenského zařízení zpracován individuální vzdělávací plán (dále „IVP“) podle přílohy RVP ZV pro žáky s lehkým mentálním postižením. Škola tím porušuje ustanovení § 16 odst. 6 věta první a § 2 odst. 1 písm. b) školského zákona. Výchovná poradkyně se zabývá profesní orientací vycházejících žáků, podílí se na zpracování IVP pro 25 individuálně integrovaných žáků a organizuje spolupráci s poradenskými zařízeními při vyhodnocování práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Vzhledem k tomu, že škola organizuje skupinovou integraci žáků se SVP ve speciálních třídách a zároveň individuálně integruje žáky s různými handicapem (např. vývojové poruchy učení, poruchy autistického spektra), je jejím prvořadým cílem spolupráce s odbornými pracovníky poradenských zařízení a speciálních škol. Škola dává podněty k získání odborných posudků na žáky, kteří projevují znaky handicapu. Žákům se SVP jsou poskytovány názorné pomůcky a pracují s nimi asistentky pedagoga.

Školní metodička prevence a výchovná poradkyně společně zpracovávají plán preventivních aktivit, který účinně podporuje strategii prevence školy. V poslední době byly řešeny projevy šikany, nadměrně vysoké počty zameškaných hodin a podezření na požití návykových látek. Všechny projevy byly zachyceny v prvopočátku, byla zahájena okamžitá spolupráce s rodiči a nastavená opatření zamezila prohloubení problému.

Metodička prevence zpracovává minimální preventivní program, vyhodnocuje ho a s výsledky seznamuje pedagogický sbor. Od 1. 9. 2010 do dne inspekce nebyl registrován žádný úraz, žáci jsou o bezpečnosti prokazatelně poučováni, problematika bezpečnosti a ochrany zdraví je popsána ve školním řádu.

Škola velmi dobře spolupracuje s rodiči, což potvrdila i anketa zadaná Českou školní inspekcí rodičům žáků pěti tříd školy. Rodiče oceňují zejména školní projekty a akce pro žáky i rodiče pořádané mimo vyučování. Velmi dobrá je rovněž spolupráce školy se zřizovatelem, místní organizací Sokola a dalšími organizacemi působícími v obci a okolí.

Školní vzdělávací programy, podle kterých je vyučováno ve speciálních třídách, jsou plněny. Žákům je věnována patřičná podpora a důsledným dodržováním správných metodických postupů jsou žáci úspěšní na úrovni vlastních schopností.

Učební plán ve ŠVP ZV nedodržuje povinnou hodinovou dotaci ve vzdělávacích oblastech „Umění a kultura“ a „Člověk a zdraví“. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ŠVP ZV není plněn ani z hlediska výstupů a učiva, například ve vzdělávacích oblastech „Jazyk a jazyková komunikace“, „Informační a komunikační technologie“, „Člověk a zdraví“ a „Člověk a svět práce“. Škola se snaží zkvalitňovat podmínky ke vzdělávání všech žáků, avšak analýza naplňování a dosahování požadovaných výstupů stanovených v ŠVP ZV zatím není prováděna. V průběhu školních akcí (projekty, poznávací akce, kulturní vystoupení, sportovní kurzy a soutěže aj.) je žákům umožněno uplatnit jejich schopnosti, získané znalosti a dovednosti, k naplnění volného času mohou využít rozmanité aktivity v zájmových útvarech. K průběžné motivaci žáků škola využívá systému školních soutěží a umožňuje žákům účastnit se místních kol různých předmětových soutěží především sportovních, zdravotních a recitačních. Cíleně je podporován rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Ukázky z vlastní četby jsou využívány již ve 2. ročníku, 2x do roka probíhá projekt „Čtenářské dny“, při kterém žáci obou stupňů představují své oblíbené knihy. Ve speciálních třídách jsou k dispozici knihy a časopisy, žáci mají možnost vypůjčit si knihy v žákovské knihovně. Úspěchy žáků a výsledky vzdělávání jsou prezentovány v prostorách školy, na vlastních webových stránkách a při vystoupeních na veřejnosti.

Většina sledovaných vyučovacích hodin v běžných třídách byla vedena tradičním frontálním způsobem bez vnitřní diferenciaci. Vstupní motivace obvykle chyběla, nebyla patrná dostatečná zpětná vazba. Náznorné pomůcky byly využity pouze sporadicky. Chybělo formativní hodnocení a sebehodnocení žáků. V hodinách přírodovědných předmětů a v 1. třídě byli žáci zapojováni do aktivních činností.

Individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou školou průběžně sledovány pomocí vlastních hodnotících nástrojů (např. školní testy, písemné práce aj.). Dosažené výsledky vzdělávání v rovině úspěšnosti nebo neúspěšnosti jsou numericky pravidelně analyzovány na pedagogických radách. Učitelé zpracovávají hodnocení skupinových výsledků vzdělávání, avšak bez stanovených opatření přijatých k podpoře úspěšnosti žáka. Škola sleduje výsledky žáků při přechodu z prvního stupně na druhý, neformálně získává informace o úspěšnosti žáků při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání. Žákům s rizikem neúspěšnosti je poskytována individuální pomoc, nabízeno doučování, zadávány domácí úkoly. Kontrolou dokumentace však bylo zjištěno, že škola porušuje ustanovení § 53 odst. 1 školského zákona tím, že neumožňuje žákům, kteří byli hodnoceni dvěma nedostatečnými na konci školního roku, vykonat opravnou zkoušku. Tito žáci automaticky opakují ročník, čímž jsou porušována jejich práva ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy splňuje podmínky pro výkon funkce, má požadované kvalifikační studium a byla jmenována na základě konkurzu. Dokumentace školy podle § 28 školského zákona je vedena, ŠVP ZV však není v souladu RVP ZV, což je v rozporu s ustanovením § 5 odst. 1 školského zákona. Kromě výše zmíněného nedodržení povinné hodinové dotace, nebyly odstraněny nedostatky zjištěné ČŠI při komparaci provedené v srpnu 2009. Nadále chybí zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, poznámky k učebnímu plánu. U osnov k některým předmětům nejsou vypracovány výchovné a vzdělávací strategie a zařazení průřezových témat není v souladu s kapitolou „Charakteristika ŠVP“. Úplně chybí část „Vlastní hodnocení školy“, s čímž do jisté míry souvisí i nedodržení předepsané struktury předloženého vlastního hodnocení školy, které v této podobě není adekvátním podkladem pro výroční zprávu.

Ředitelka vydala Školní řád a Organizační řád školy, ve kterých jsou popsána práva a povinnosti žáků, zákonných zástupců i pracovníků školy. Konkrétní činnost během školního roku vychází z ročního plánu práce, který obsahuje výčet nejdůležitějších akcí. Učitelé jsou o důležitých záležitostech informováni na pravidelných jednáních pedagogické rady a vzhledem k velikosti školy i v přímém denním styku. Na některých rozhodovacích činnostech se aktivně podílejí. Část kompetencí delegovala ředitelka školy především na svoji zástupkyni a na jmenovanou metodičku prevence. Funkci výchovné poradkyně vykonává sama, koordinátor ŠVP ZV v době inspekce nebyl jmenován. Kontrolní systém, tak jak je v současné době nastaven, není funkční. Nezamezil porušování právních předpisů a neumožnil postihnout nedostatky uvedené v této inspekční zprávě.

V době inspekce pracovalo ve škole (včetně vedení školy) 18 vyučujících, z toho 4 pouze na částečný úvazek. Devět učitelů je nekvalifikovaných, z nichž však pět studuje za účelem doplnění kvalifikace na vysoké škole. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků není zpracován žádný dlouhodobý ani střednědobý záměr, vyučující – vzhledem k omezenému množství financí – využívají především akce bez účastnického poplatku a samostudium. V oblasti informačních a komunikačních technologií byl v nedávné době proškolen celý pedagogický sbor.

Prostory tříd a chodeb jsou pro žáky bezpečným prostředím. Bezpečnost žáků však není zajištěna na školním hřišti (povrch běžecké dráhy, sektoru pro skok daleký) a v tělocvičně (umístění náradí), v havarijním stavu jsou okna tělocvičny, kterými do budovy zatéká. K výuce tělesné výchovy je využíváno hřiště místního Sokola. Materiální a prostorové podmínky umožňují realizaci deklarovaných vzdělávacích programů, škola má dostatek kmenových i odborných učeben (počítačovou učebnu, dílnu, cvičnou kuchyňku a multimediální učebnu s interaktivní tabulí). Třidy jsou vybaveny novým nábytkem. Ke vzdělávacím a pohybovým aktivitám slouží také rozsáhlá školní zahrada. Učebnice a učební pomůcky jsou dostupné, jejich obnova je obtížná vzhledem k výraznému snižování neinvestičních finančních prostředků.

Škola hospodáří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, které navyšuje o prostředky získané od zřizovatele. Významný objem finančních prostředků získala škola v roce 2010 z projektu ESF – zejména na obnovu vybavení počítačové učebny - a v rámci rozvojových programů MŠMT. K financování neinvestičních výdajů škola využívá i finanční prostředky získané formou úplaty za školské služby. Finanční prostředky získané ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu s účelem, na který jsou přiděleny.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání žáků do základního vzdělávání škola respektuje zásady rovného přístupu, k porušování právních norem však dochází při převádění žáků do jiného vzdělávacího programu a při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Práva žáků jsou porušována také tím, že jim není umožněno vykonat opravnou zkoušku v případě, že na konci školního roku jsou ve dvou předmětech hodnoceni nedostatečně.

Vzdělávání žáků ve speciálních třídách (s výjimkou žáků s lehkým mentálním postižením) probíhá v souladu se školními vzdělávacími programy. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání nebyl v době inspekce v souladu s rámcovým, protože nedodržel povinnou hodinovou dotaci ve vzdělávacích oblastech „Umění a kultura“ a „Člověk a zdraví. Není plněn ani z hlediska výstupů a učiva. Rovněž nebyly odstraněny nedostatky zjištěné ČŠI při komparačním posuzování v roce 2009. Z hlediska bezpečnosti je rizikem tělocvična a školní hřiště, ostatní prostory jsou pro žáky bezpečné.

Úspěšnost žáků je sledována, výsledky vzdělávání jsou standardní. Škola umožňuje rozvoj osobnosti žáků v projektech, školních a mimoškolních akcích. Presentované partnerské vztahy přispívají ke zkvalitnění vzdělávání. Škola je otevřená partnerům i rodičům.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15. prosince 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Pod Nemocnicí 2381, 440 01 Louny

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb. ve lhůtě do 30. 6. 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Pod Nemocnicí 2381, 440 01 Louny

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pod Nemocnicí 2381, 440 01 Louny.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Ústeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Lounech dne 26. října 2011

(razítko)

Mgr. Hana Podešvová

Podešvová v.r.

PaedDr. Jana Hornová

Hornová v.r.

Mgr. Miroslav Hyška

Hyška v.r.

Mgr. Blahoslava Pekařová

Pekařová v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Straškově – Vodochodech dne 22. 11. 2011

(razítko)

Mgr. Alena Machová, ředitelka školy